

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ**

Затверджено

На засіданні кафедри філософії
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08.2023 р.)
Завідувач кафедри філософії

доктор філос. наук, проф. Карась А. Ф.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»
для бакалаврів спеціальності 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології»
(ф-ет прикладної математики та інформатики, 4 курс)**

Львів 2023р.

Назва курсу	Філософія
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	<i>Галузь знань</i> 12 Інформаційні технології; <i>спеціальність</i> 122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології;
Викладач	Джунь Валерій Володимирович, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, доцент
Контактна інформація викладача	joun_dim@mail.lviv.ua; valeriy.dzhun@lnu.edu.ua Телефон: (032) 239-43-72, Головний корпус ЛНУ ім. І. Франка, каб. 316. м. Львів, вул. Університетська, 1
Консультації по курсу відбуваються	Понеділок(15.00-16.00).Час додатково може бути визначений за домовленістю в режимі онлайн.
Сторінка курсу	http://filos.lnu.edu.ua/employee/dzhun-v-v
Інформація про курс	Дисципліна «Філософія» є нормативною дисципліною зі спеціальності: комп'ютерні науки та інформаційні технології для освітньої програми бакалавр, яка викладається в VII семестрі в обсязі III кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

<p>Коротка анотація курсу</p>	<p>У курсі філософії головна увага зосереджена на вузлових інтелектуальних пунктах розвитку філософського знання у контексті європейської і світової цивілізації. Українська філософська думка органічно вплетена в контекст практично всіх тем.</p> <p>Вивчення курсу філософії є важливим для забезпечення майбутніх спеціалістів – в галузі як гуманітарних так і точних гуманітарних дисциплін необхідними знаннями найперших життєвих орієнтирів, оволодіння свідомими засобами самоозначення людини у світі.</p> <p>Логіка викладу матеріалу спрямована на перетворення засвоєного студентами філософського знання у складник їх внутрішньої культури, на виформування лінії поведінки у напрямку пошуку вищих вартостей – Істини, Добра, Краси</p> <p>Навчальним планом передбачено читання лекцій, проведення семінарських занять, написання розвиваючих тестових завдань по темах двох частин , на які розбитий курс.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета:дати студентам цілісне уявлення про специфіку філософського знання, особливості вирішення філософією проблем, які хвилювали і продовжують хвилювати людство, розкрити творчу роль філософії в сучасній культурі, обґрунтувати необхідність засвоєння філософського знання.</p> <p>Цілі курсу: 1. допомогти студентам скласти чітке уявлення про філософію і її мову, засоби і методи, поняття і категорії, про історію філософської думки та її сучасні проблеми, що дозволить їм самим орієнтуватися у всьому цьому багатоманітні;</p> <p>2. освоєння студентами філософської україністики, аналіз національно-специфічної світоглядної культури України в контексті світового філософського процесу.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальні проблеми філософії XX–XXI століть: навч. посібник / І. В. Карівець, В. Л. Петрушенко, С. М. Повторєва і ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. – 240 с. 2. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. - , 1996. 3. Бичко І. В., Бойченко І. В., М. І. Бойченко. Філософія. Підручник. – К., 2001. 4. Бойченко І. В. Філософія історії. Підручник. - К.: Знання, 2000. 5. В. Скотний. Філософія: історичний і систематичний курс. – К.: Знання України, 2005. 6. Гжегорчик А. Життя як виклик. Вступ до раціоналістичної філософії. Варшава-Львів, 1997. 7. Горський В. Історія української філософії. – К., 1996. 8. Історія філософії України. Підручник. - К.: Либідь, 1994. 9. Історія філософії України. Хрестоматія. - К.: Либідь, 1993. 10. Кондзьолка В. Нариси історії античної філософії. – Л., 1993. 11. Конрад М. Нарис історії стародавньої філософії. – Рим, 1974. 12. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. – Мюнхен-Львів, 1995. 13. Петрушенко В. Л. Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III–IV рівнів акредитації. – 5-те вид., стереотипне. – Львів, 2007. 14. Петрушенко В. Л. Філософія: Курс лекцій. Навч. посібник. – К., - Л., 2001. 15. Предмет і проблематика філософії: Навч. пос./ За заг. ред. М. А. Скринника і З. Е. Скринник/. – Львів: ЛБІ НБУ, 2001. 16. Рижак Л. В. Філософія як рефлексія духу. Навч. посібник. - Львів, 2009. 17. Скотний В. Г. Філософія: історичний і систематичний курс. – К.: Знання України, 2005. 18. Філософія / За ред. Г. А. Заїченка і ін. – К., 1995. 19. Філософія. Курс лекцій: Навч. посібник. – К.: Либідь, 1993. 20. Філософія: предмет, історія, проблеми. Текст лекцій (під ред. Карася А. Ф., Скринника М. А., Пашука А. І.). – Львів, 1994. – Ч. 1. 21. Філософія: Підручник / Бичко І. В., Бойченко І. В. та ін. – К.: Либідь, 2001.

22. Філософія: світ людини. Курс лекцій: навчальний посібник/Табачковський В., Булатов М. і ін. – К.: Либідь, 2003.
23. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні /Філософські твори: у 4-х т.т./ під заг. ред. О. Лісового. – Т.1. – К.: Смолоскип, 2005.
24. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. – Нью-Йорк, 1991.

Вибрані першоджерела

1. Августин. Сповідь. – К., 1996.
2. Аврелій Марк. Наодинці з собою. Роздуми. – Львів: Літопис, 2007.
3. Арндт Х. Джерела тоталітаризму. К.: Дух і літера, 2002.
4. Арістотель. Нікомахова етика. К. 2002. – 480с.
5. Барт Р. Від твору до тексту// Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст./ За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – С. 378–384.
6. Бергсон А. Вступ до метафізики// Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. – Львів, 1996. – С. 55–65.
7. Берлін Ісає. Чотири есе про свободу. – К.: Основи, 1994.
8. Вовк Хв. Студії з української етнографії та антропології. – К.: Мистецтво, 1995.
9. Гейзінга Й. Homo Ludens. Досвід визначення ігрового елемента культури. – Київ: Основи, 1994.
10. Грін Т.Г. Про різні значення слова свобода у зв'язку з волею та моральним поступом людства// Лібералізм. Антологія. – К., 2002. – С. 441–458.
11. Гадамер Г.-Г. Істина і метод. – К., 2000.
12. Декарт Р. Метафізичні роздуми. – К., 2000.
13. Декарт Р. Роздуми про метод. – К., 2003.
14. Дельоз Ж., Гваттарі А. Капіталізм і шизофренія: Анти-Едіп. – К.: Карме-Сінто, 1996.
15. Дерріда Ж. Структура, знак і гра в дискурсі гуманітарних наук// Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст./ За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – С. 457–477.
16. Еко Умберто. Риторика та ідеологія// Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст./ За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – С. 420–427.
17. Йозеф Гьофнер. Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002.
18. Іларіон, митрополит. Дохристиянські вірування українського народу. – К.: АТ "Обереги", 1994.
19. Іммануїл Кант. Прологomeni до кожної майбутньої метафізики, яка зможе виступати як наука/ Перекл. укр. мовою д-ра Івана Мірчука. – Мюнхен: УВУ, 2004. – Серія: Varia ч. 50. – 324с.
20. Камю А. Бунтівна людина// Альбер Камю. Вибр. тв. у 3-х т. – Харків, 1996-1997. – Т.3. Есе.
21. Камю А. Міф про Сізіфа// Альбер Камю. Вибр. тв. у 3-х т. – Харків, 1996-1997. – Т.3. Есе.
22. Камю А. Творчість і свобода// Альбер Камю. Вибр. тв. у 3-х т. – Харків, 1996-1997. – Т.3. Есе.
23. Кант І. Прологomeni до кожної майбутньої метафізики, яка зможе виступати як наука// Пер. під ред. І. Мірчука, Мюнхен 2004, УВУ, ЧСерія: Varia ч. 50.
24. Костенко Ліна. Гуманітарна аура нації або дефект головного дзеркала. – К.: КМА, 1999.
25. Кримський С. Під сигнатурою Софії. – К., 2008.
26. Куліш П. Хутірська філософія і віддалена від світу поезія// Хроніка 2000. – №2-7, 1993.
27. Кульчицький О. Український персоналізм. – Мюнхен-Париж: УВУ, 1985.
28. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. – Київ: Обереги, 1992.
29. Маланюк Є. Книга спостережень. – Торонто, 1966. – Т.2. Малоросійство. – С. 229–247.
30. Мірчук І. Історія української культури// В. Петров, Д. Чижевський, М. Глобенко, Іван Мірчук. Українська література. Мюнхен-Львів: УВУ, 1994. – С. 243–374.

	<p>31. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу.–К.: Обереги,1992.</p> <p>32. Ніцше Ф. Так казав Заратустра.- К.:Основи,1993.</p> <p>33. Ніцше Ф.По той бік добра і зла. Генеалогія моралі/Перекл. з нім. А.Онишко.Львів:Літопис,2002.</p> <p>34. Огієнко І. Українська культура.Коротка історія культурного життя українського народу.З малюнками і портретами українських культурних діячів:курс, читаний в Українськiм Народнiм Унiверситетi/ Репр. вiдтворення вид.1918 р.– К.:Абрис,1991.</p> <p>35. Павлишин М. Канон та іконостас.–К.:Час,1997.–Ч.1.</p> <p>36. Платон. Діалоги.–К.,1996.</p> <p>37. Поль де Ман. Опірність теорії//Слово.Знак.Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст./За ред. М.Зубрицької.–Львів:Літопис,1996.–С.478–494.</p> <p>38. Потебня О. Думка і мова(<i>Фрагменти</i>)//Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.–Львів,1996.–С.23-39.</p> <p>39. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: панорама новітньої науки.–К.,1998.</p> <p>40. Сартр Ж.П. Нудота// Ж.П.Сартр. Нудота.Мур.Слова.–К.,1993.–С.4-183.</p> <p>41. Сартр Ж-П. Слова//Жан Поль Сартр.Нудота.Мур.Слова.–К.: Основи.–1993.–С.329-458.</p> <p>42. Сенека. Моральні листи до Луцилія.–К.:Основи,1996.</p> <p>43. Сковорода Г.С. Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя// Сковорода Г.С.Повн.Зiбр.Тв. У 2-х т.–Т.1, К.,1977.</p> <p>44. Сміт Е. Національна ідентичність.–К.:Основи,1994.</p> <p>45. Франко І. Мислі о еволюції в історії людськості// І.Я.Франко. Твори в 50-и томах.Т. 45.–К.:Наукова думка,1986.–С.76-139.</p> <p>46. Фройд З. Поет і фантазування/Зигмунд Фройд//Слово.Знак. Дискурс:Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст./За ред.М.Зубрицької.–Львів:Літопис,1996.–С.83-90.</p> <p>47. Фромм Е.Мистецтво любові: дослідження природи любові/Пер. з англ.Л.А. Чернишової.–Мінськ:Полифак, 1991.</p> <p>48. Фуко М. Що таке автор?/Мішель Фуко// Слово.Знак.Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст./За ред. М.Зубрицької.–Львів:Літопис,1996.–С.442-456.</p> <p>49. Чижевський Д. Філософські твори: у 4-х тт./Під заг. ред. В. Лісового.–К.,2005.–Т.1.</p> <p>50. Шелер М. Становище людини в Космосі//Проблема человека в западной философии.–М.,1986.–С.31-95.</p> <p>51. Шпенглер Освальд. Присмерк Європи.В 2 т.Т.1.–Мн.,1998.</p> <p>52. Юркевич П. Ідея// П.Юркевич.Вибране.–К.:Абрис,1993.–С.3-72.</p> <p>53. Юркевич П. Розум за вченням Платона і досвід за вченням Канта Вибране.–К.:Абрис,1993.–С.230-303.</p> <p>54. Янів В. Нариси до історії української етнопсихології.–Мюнхен: УВУ,1993.</p>
Тривалість курсу	Один семестр(VII).
Обсяг курсу	<p>32 годин аудиторних</p> <p>3 них 16 годин лекцій</p> <p>16 годин семінарських занять</p> <p>58 годин самостійної роботи</p>

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення курсу студент має:</p> <p>Знати: основні теоретичні положення, важливі вузлові проблеми усіх тем програми; визначення фундаментальних філософських категорій зі сфер онтології, антропології, персоналізму, гносеології та епістемології, аксіології, філософії культури, орієнтуватися в першоджерелах, основній сучасній філософській літературі і філософській україністиці.</p> <p>Вміти: поєднувати знання соціально-наукові так і гуманітарні в цілісний образ світу, застосовувати набувані знання для аналізу сучасних світоглядних проблем і виформування власної позиції в їх вирішенні.</p> <p>Курс забезпечує набуття таких загальних компетентностей: ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, ЗК10, ЗК13, ЗК15 та програмних результатів навчання: ПРН 1, ПРН 3, ПРН 8.</p>
<p>Ключові слова, словосполучення та вирази, знакові постаті.</p>	<p>Світогляд, філософія, знання, міф, релігія, наука, постмодерн у філософії, ментальність, Фалес, Д.Чижевський, В.Шинкарук, національне, загальнолюдське, парадигма, функції філософії, філософські категорії, структура філософії. Метафізика, онтологія, реальність, буття, трансценденталії, терміни онтології, різновиди онтологій, Геракліт, Демокріт, Сократ, Платон, Аристотель, Епікур, Р.Декарт, Д.Берклі, Г.Ляйбніц, Г.Гегель, французький матеріалізм 18ст, Маркс, Л.Фойєрбах, свідомість, ідеальне, мова, О.Потебня, З.Фройд, К.Юнг, архетипи несвідомого, психоаналіз, духовне, суб'єктивне. Філософська антропологія, М.Шелер, людина, природа людини, теорії природи людини, Дарвін, сутність людини, існування, екзистенція, екзистенціалізм, дихотомії людини, ноосфера, Вернадський, іманентність, трансцендентність, види людської трансцендентності. Сенс життя. Самоцінність життя. Людина в суспільстві, С.Боецій, особа, особистість, філософія особи, персональна самоідентифікація: прикмети особи, персоналізм, Е.Муньє. Гносеологія, мислення, пізнання(діяльність), істина, фальш(заблудження, мара, брехня, фейк), методи пізнання, суб'єкт, об'єкт, реалізм, ідеалізм, здоровий глузд, досвід, сенсуалізм, раціоналізм, соліпсизм, форми чуттєвого пізнання, форми раціонального пізнання, істина, філософська істина, види знання, принципи пізнання, теорії істини, догматизм, скептицизм, суб'єктивізм, релятивізм. Епістемологія, науковий метод, методологія, види раціональності., види наукової раціональності, прикмети класичної наукової раціональності, наукова парадигма, рівні наукового пізнання, критерії розрізнення рівнів наукового пізнання, методологія, науковий метод, картина світу, форми наукового знання, позитивізм, математична логіка, принципи наукового пізнання. Суспільство, буття суспільства, основи суспільства, структури суспільства, суспільство як система, суспільні відносини, філософське пізнання суспільства, природа(географічне середовище) демографія, економіка, метеріяльне виробництво, духовне життя суспільства, свідомість суспільства, соціальна група, клас, страта, соціальна пам'ять, політика, держава, національна ідея, нація, народ, соціологія.. Філософія історії, моделі історії, цивілізація, стадія, суспільно-економічна формація, О.Шпенглер, А.Тойнбі, В.Ростоу, К.Маркс, матеріялістична діалектика, техніка, власність, культура, історіософія, людство, глобалізація, Європа як філософське поняття, соціологія. Аксіологія, вартості, цінності, оцінка, благо, О.Кульчицький, структура вартостей, теорії вартостей: Ч.Пірс, В.Віндельбанд, М.Шелер, О.Шпенглер, А.Тойнбі, Ф.Знанецький. ерархія вартостей, любов, щастя, задоволення; істина, добро, краса як вартості. Культура як здійснення вартостей. Просвітництво. Основні теорії культури: Й.Гердер, Е.Кант, Г.Гегель, Е.Тайлор, Д.Фрезер, П.Куліш, І.Огієнко, В.Віндельбанд і Г.Ріккерт, Б.Малиновський, Й.Гайзінга, Х.Отега і Гассет, К.Леві-Стросс, М.Фуко, М.Бахтін, Р.Барт і У.Еко, структура культури, стереотипи, культура і цивілізація: І.Мірчук, малоросійство в культурі: Є.Маланюк, футурологія: О.Тофлер.</p>
<p>Формат курсу</p>	<p>Очний. Проведення лекцій, семінарських занять і консультацій.</p>

теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Залік чи іспит(згідно рішення вченої ради факультету) наприкінці VII семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>У викладанні лекційного курсу і проведенні семінарських занять практикуються наступні методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - єдності аналізу і синтезу; - ілюстративний метод; - проблемний метод; - порівняльний метод; - метод узагальнення ; - метод дискусії; - використання рольових ігор; - встановлення зворотнього зв'язку з аудиторією в процесі читання лекції тощо.
Необхідні обладнання	Дошка, крейда, при необхідності проектор. Ноутбук, відеокамера, інтернетмережа.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів. Необхідною умовою допуску до іспиту є наявність допускового балу сумарної поточної успішності в межах від 26 і по 50 балів).</p> <p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 20-25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20-25; • розвиваючі тестові завдання по п'яти темах(їх два): 25-30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25-30; • залік:50% семестрової оцінки: передбачена можливість співбесіди по кількох залікових питаннях. • екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: передбачається, що в межах самостійної роботи чи підготовки до семінарського заняття, впродовж семестру студенти можуть написати одне есе на основі творчої інтерпретації тексту філософського першоджерела чи науковий реферат по запропонованих до розділів темах. Обсяг есе: 2-3 ст., обсяг наукового реферату 6 -7 стор. Оцінювання: 5 балів максимум. Вимоги до написання наукового реферату в методичних матеріалах для студентів нефілософських спеціальностей на</p>

	<p>персональній сторінці лектора на кафедрі філософії факультетського інтернет-сайту в залучнику - методичні матеріали викладача, який читає курс.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що як усні доповіді так і можливі письмові творчі роботи студентів будуть свідченням їх здатності критично відчитувати філософські тексти та на основі актуалізації універсальних філософських проблем будувати моделі для розуміння злободенних реалій українського соціокультурного простору. Жодна з форм академічної недоброчесності не толеруються.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти будуть присутніми на лекціях та практичних заняттях курсу. Відпрацювання пропущених семінарських занять практикуватиметься лише для студентів, які його пропустили з поважних причин. З огляду на воєнний стан в Україні і різні регіональні графіки відключення світла, при неможливості з якихось причин відвідати лекційне заняття, при потребі, по посиланню, яке подається по кожній із тем у силабусі може прослухати відеозапис лекції у можливий для себе час. Це записи восьми тем лекцій прочитані для менеджерів цієї зими та весни.</p> <p>Література. Джерела, яких студенти не зможуть знайти самостійно, можуть бути за запитом студентів надані викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, структура та функції світогляду. 2. Світогляд і філософія. 3. Категоріальна структура світогляду. 4. Світогляд як форма суспільної свідомості людини і спосіб духовного освоєння світу. 5. Міфологія як історично перший тип світогляду. 6. Міфологія і філософія. 7. Філософія і наука. 8. Історичні типи світогляду та їх прояв у світогляді сучасної людини. 9. Національне та загальнолюдське у світогляді. 10. Поняття ментальності. Риси української ментальності та їх відображення у світогляді. 11. Виникнення філософії: Індія, Китай, Греція. Етапи розвитку світової філософії. 12. Зміна предмета філософії в процесі історичного розвитку. 13. Предмет і функції філософії. Структура філософського знання. 14. Метафізика – загальна теорія дійсності. 15. Основні терміни онтології. 16. Основні різновиди онтологій. 17. Спіритуалістичний монізм: погляди Платона. 18. Поміркований реалізм Аристотеля. 19. Онтологічний суб'єктивізм Берклі і Г'юма. 20. Абсолютний ідеалізм Гегеля. 21. Зміна поглядів на духовну основу світу в ході розвитку філософії. 22. Матеріалістичний монізм: погляди Демокріта. 23. Механістичний матеріалізм 17 – 18 ст. 24. Діалектичний та історичний матеріалізм К.Маркса. 25. Зміна поглядів на матеріальну основу світу в ході розвитку філософії. 26. Плюралізм буття в новітній філософії.

27. Структура буття і її категоріальне вираження.
28. Просторово-часові характеристики буття.
29. Філософське поняття руху. Рух і розвиток.
30. Буття духовного. Свідомість і несвідоме, проблема їх існування.
31. Свідомість і мова. Філософія мови О. Потебні.
32. Людина як об'єкт філософського аналізу.
33. Проблематичність людського буття.
34. Філософія і наука про природу людини.
35. Антропологічні теорії про природу людини.
36. Соціологічні теорії про природу людини.
37. Психологічні теорії про природу людини.
38. Екзистенціальні і історичні дихотомії людини.
39. Іманентність і трансцендентність людини.
40. Самоцінність людського буття. Сенс життя.
41. Суспільство як об'єкт філософського аналізу. Індивідуалізм і соціоцінтризм.
42. Природні основи суспільства. Значення території.
43. Економічні основи суспільства. Економічний вибір України.
44. Духовні основи суспільства. Роль ідей в суспільстві.
45. Українська національна ідея: етапи розвитку і функції.
46. Структура суспільства. Типологія соціальних груп.
47. Форми регуляції суспільних відносин.
48. Філософія і математичні науки.
49. Ідея української держави: етапи розвитку і функції.
50. Поняття і прикмети особи.
51. Свобода – сутність, прагнення і право особи.
52. Стадійні і цивілізаційні моделі історії.
53. Європа як філософське поняття. Україна і Європа.
54. Онтологія і гносеологія. Суб'єкт і об'єкт пізнання.
55. Проблема предмету пізнання: реалізм і пізнавальний ідеалізм.
56. Проблема джерел пізнання: сенсуалізм і раціоналізм.
57. Форми чуттєвого і раціонального пізнання.
58. Роль інтуїції в пізнанні.
59. Поняття знання і його види.
60. Поняття істини і фальші.
61. Класична і неklasичні теорії істини. Критерії істини.
62. Гносеологія і епістемологія. Наука як спеціалізована форма пізнання.
63. Прикмети наукової раціональності.
64. Рівні наукового пізнання і критерії їх розрізнення.
65. Поняття наукового методу. Методи емпіричного і теоретичного пізнання.
66. Метод і методологія. Багаторівневість методологічного знання.
67. Особливості формування та основні етапи розвитку української філософії.
68. Форми наукового пізнання.
69. Істина в науці і філософії.

	<p>70. Онтологія і аксіологія. Поняття вартості. 71. Основні теорії вартості. 72. Структура вартостей. Єрархія вартостей. 73. Праця як вартість. Онтологічні і аксіологічні функції праці. 74. Г.Сковорода про “сродну працю” як самоствердження особи. 75. Істина, добро, краса як вартості. 76. Культура як здійснення вартостей. Основні теорії культури. 77. Негативні стереотипи сприйняття української культури і шляхи їх подолання. 78. Структура культури. Повнота культури. 79. Культура і нація. Проблема малоросійства в культурі: Є. Маланюк. 80. Культура і цивілізація. І. Мірчук про критерії розрізнення культури і цивілізації. 81. Філософія і культура.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК.Схема курсу “Філософія”

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завданн я, год с/р	Термін виконання
II-й 2 год.	Тема №1.Філософія,її проблематика і структура. 1.Світогляд і філософія. 2.Структура, типологія і функції світогляду. 3.Предмет і функції філософії. Структура філософського знання.	Лекція	1. Філософія.Навч. пос./За ред.І.В.Бичка.К., 2001. 2. Філософія/За ред.В.Заїченка і ін.,К.,1995. 3. Предмет і проблематика філософії: Навч.пос.-Львів,2001. 4. Філософський енциклопедичний словник.К.,2001. 5. Мічіо Кайку. Візії:як наука змінить XXI сторіччя.Львів: Літопис,2004.-544с. 6. Ортега і Гасет. Що таке філософія/Что такое философия. М.:Наука,1991.-408с.-С.51-191. 7. Гудінг Д.,Леннокс Дж. Людина та її світогляд: у пошуках істини і реальності.–Київ,2006,Т.2.Р.7-10. 8. Марія Фюрст, Юрген Тринкс.Філософія/Пер.з нім. Вахтанга Кебуладзе.К.:ДУХ І ЛІТЕРА,2018.С.15-28.		Згідно розкладу занять
I-й 2год.	<i>Тема№1.Філософське осмислення дійсности</i> 1. Світогляд і філософія. Поняття і структура світогляду. Функції світогляду. 2. Історичні типи світогляду та їх прояв у світогляді сучасної людини. 3. Світогляд і ментальність. Риси української ментальності, їх прояв у світогляді. 4. Виникнення та основні етапи розвитку філософії: класична, некласична (модерна), постмодерна філософія. 5. Д.Чижевський про особливості розвитку української філософії.	Семінар	1. Актуальні проблеми філософії XX–XXI століть: навч.посібник/І.В.Карівець, В.Л.Петрушенко, С. М. Повторева і ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця. –Львів: Видавництво Львівської політехніки,2021. –С.8-10 2. Горський В. Історія української філософії.–К.,1996.–С.5-25. 3. Історія філософії України. Підручник.–К.,1994.–С.5-22. 4. Кондзьолка В. Нариси історії античної філософії.–Л.,1993.–259с. 5. Кульчицький О.Основи філософії і філософічних наук. – Мюнхен-Львів,1995.–Р.1.–С.24-35. 6. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу.–К.: Обереги,1992.–88с. 7. Петрушенко В.Л. Філософія:Курс лекцій.Навч. посібник.–К.,-Л.,2001.–Тема 1. 8. Філософія. Курс лекцій:Навч.пос.–К.:Либідь,1993. –Л.1. 9. Філософія:Підр.-к/Бичко І.В. та ін.–К.:Либідь, 2001.–Т.1. 10. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні.–Нью-	4	Згідно розкладу занять

	6. Предмет і функції філософії. Філософія і наука, філософія і філологічні дисципліни.		Йорк,1991.–С. 7-19, 15-16. 11. Чижевський Д. Філософські твори: у 4-х тт./Під заг. ред. В. Лісового. – К., 2005.–Т.1.– Р. І.–С.5-13; Р. 2.–С.14-18. 12. Конспект авторської лекції.		
4-й 2 год	Тема №2. Реальність і буття. 1. Філософський смисл проблеми буття. 2. Проблема свідомості у філософії.	Лекція	1. Гжегорчик А. Життя як виклик. Вступ до раціоналістичної філософії.–Варшава-Львів, 1997.–С.32-50. 2. Антологія світової філософії. В 4-х т.–М.,1969.–Т.1.–С.280, 321-330, 370-385, 581-592, 823-830. 3. Бергсон А. Вступ до метафізики// Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.–Львів,1996.– С.55-65. 4. Валевська І. Історичні долі класичної метафізики в ХХ сторіччі // Філософська думка.–1998.–№2.–С.120-138. 5. Корет Эмерих. Основы метафизики:Пер.с нем.–Киев:Тандем, 1998.–248с.		Згідно розкладу занять
3-й 2год	Тема №2. Онтологія 1. Основні терміни онтології. 2. Різновиди онтологій. 2.1. Моністичні погляди. 2.1.1 спиритуалістичний (ідеалістичний) монізм. 2.1.2 матеріалістичний монізм. 2.2. Онтологічний дуалізм. Р. Декарт. 2.3. Плюралізм буття в сучасній філософії. 3. Структура буття і її категоріальне вираження. 4. Буття духовного. Ідеальне. 5. Свідомість, самосвідомість, мова. 5. Свідомість і несвідоме, проблема їх існування.	Семинар	1. Актуальні проблеми філософії ХХ–ХХІ століть: навч.посібник/І.В.Карівець, В.Л.Петрушенко, С. М. Повторєва і ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця. –Львів: Видавництво Львівської політехніки,2021.–С.11-39;69-94. 2. В.Скотний.Філософія:історичний і систематичний курс.–К.:Знання України,2005.–С.220-237;238-253. 3. Декарт Р. Метафізичні розмисли.–К.,2000.–С.12-14,18-33, 46-70. 4. Кондзьолка В. Нариси історії античної філософії.–Л.,1992.–259с. 5. Кульчицький О. Основи філософії і філософських наук.–Мюнхен-Львів,1995.–Р.7.–С.100-113. 6. Петрушенко В. Л. Філософія:Курс лекцій:Навч.пос.– Львів, 2007.–Тема 12. 7. Потебня О. Думка і мова(<i>Фрагменти</i>)//Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.–Львів,1996.–С.23-39. 8. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу.–Львів, 2009.–Р.6-7. 9. Філософія /За ред.Г.А.Заїченка і ін.–К.,1995.–Р.5;10. 10.Філософія. Курс лекцій.–К.,1993.–Лекції 13;15;19. 11.Філософія:Підручн./Бичко І.В.та ін.–К.:Либідь,2001.–Т.еми 2-9. 12.Конспект авторської лекції.	8 Виконання тестових завдань	Згідно розкладу занять
6-й 2год	Тема №3. Проблема людини у філософії 1. Феномен людського життя. 2. Основні тлумачення походження людини. 3. Екзистенціальні і історичні дихотомії людини. 4. Іманентність і трансцендентність людини.	Лекція	1. Філософія:Світ людини.Курс лекцій:навч. пос./ Табачковський В.,Булатов М. і ін.–К.:Либідь,2003.–Теми 1-3;6-7. 1. Проблема человека в западной философии.–М.:Прогресс, 1988.–552с. 2. Досвід людської особи:Нариси з філософської антропології.–Львів, 2000. 3. Бауман З. Текучая современность/Пер.с англ.под ред.Ю.В. Осочакова.- СПб:Питер,2008.- 240с. 4. Кульчицький О. Український персоналізм.–Мюнхен-Париж:		Згідно розкладу занять

			<p>УВУ,1985.–192с.</p> <p>5. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: панорама новітньої науки.– К.,1998.–С.11-19, 72-80, 132-143.</p> <p>6. Янів В. Нариси до історії української етнопсихології.–Мюнхен:УВУ,1993–С.141-174.</p> <p>7. Попер К. Метод Маркса/Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги.–Т.2.– С.91-145</p>			
5-й 2год	<p>Тема № 3.Філософська антропологія.</p> <p>1. Людина як предмет філософського аналізу.</p> <p>2. Наукові погляди на природу людини: антропологічні, соціологічні, психологічні теорії. Межі науки у вивченні людини.</p> <p>3. Проблема сутності і існування людини. Екзистенціальні і історичні дихотомії людини.</p> <p>4. Іманентність і трансцендентність людини.</p> <p>5. Самоцінність людського життя. Сенс життя.</p>	Семінар	<p>1. Актуальні проблеми філософії ХХ–ХХІ століть: навч.посібник/І.В.Карівець, В.Л.Петрушенко, С. М. Повторева і ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця. –Львів: Видавництво Львівської політехніки,2021. –С.95-123.</p> <p>2. Горський В. Історія української філософії.–К.,1995.– Р.12.</p> <p>3. Історія філософії України.Підр-к.–К.:Либідь,1994.–416с.</p> <p>4. Історія філософії України.Хрестоматія.–К.:Либідь,1993.–560с.</p> <p>5. Кондзьолка В.В. Світ та людина в давньогрецькій філософії/ Предмет і проблематика філософії:навч.пос.-к(за заг.ред. М.А.Скринника,З.Е.Скринник).–Львів,2001.–С.65-74.</p> <p>6. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук.–Мюнхен-Львів,1995.–Розділ 2.</p> <p>7. Петрушенко В.Л.Філософія:Курс лекцій.Навч.пос.–К.,-Л., 2001.–Тема 12.</p> <p>8. Скотний В.Г. Філософія: історичний і систематичний курс.– К.:Знання України,2005.–Р.4, Р.13.</p> <p>9. Філософія. Курс лекцій.–К.,1994.Лекції 23;26.</p> <p>10. Філософія/За ред.Г.Заїченка і ін.–К.,1995.–Р.8.</p> <p>11. Філософія:Світ людини.Курс лекцій:навчальний посібник/ Табачковський В.,Булатов М. і ін.–К.:Либідь,2003.–Теми 1-3;6-7.</p> <p>12. Українська хартія вільної людини/режим доступу: http://1-12.org.ua/ukrajinska-khartija-vilnoji-liudyny</p> <p>13. Джунь В.В. Екзистенціальні і історичні дихотомії людини// Тези зв.наук.конф. філос..фак.– Вип.9. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – С.20-24.</p> <p>14. Джунь В.В. Іманентність і трансцендентність людини або дещо проти тези стосовно виключно біосоціальної її природи// Тези зв.наук.конф. філос..фак.– Вип.8. – Львів, 2011: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – С.12-15.</p> <p>15. Конспект авторської лекції.</p>	4	Виконання тестових завдань	Згідно розкладу занять
	<p>Тема№4.Людина в суспільстві. Філософія особи.</p> <p>1.Історичний екскурс у проблему</p>	Лекція	<p>1. Йозеф Гьофнер.Християнське суспільне вчення.–Львів.:Свічачо,2002.–304с.</p> <p>2. Досвід людської особи:Нариси з філософської антропології.-</p>			Згідно розкладу

8-й 2год	особи.Поняття особи. 2.Особа перед проблемою автентичности:прикмети особи.		Львів, 2000. 3. Берлін Ісая. Чотири есе про свободу.– К.:Основи,1994.–272с. 4. Валерій Загороднюк.Антропологічний поворот і антиперсоналістські тенденції у сучасній філософії//Філософсько-антропологічні читання: творча спадщина В.І.Шинкарука та сьогодення(до 80-ліття від дня народження).Частина 1./36. наук. праць. Філософські діалоги'2010.–К.,2010.–С.117-122. – Режим доступу: http://www.filosof.com.ua/Filos_dialogy/Vyp_4.pdf 5. Камю А. Творчість і свобода//Альбер Камю.Вибр.тв. у 3-х т.– Харків, 1996-1997.–Т.3.Есе.–С.439-461.		занять
7-й 2год	<i>Тема №4.Персоналізм.</i> 1. Особа у філософських концепціях сучасності. 2. Особа і особистість в українському гуманітарному дискурсові. 3. Поняття і прикмети особи. 4. Свобода - сутність, прагнення і право особи (В.І.Шинкарук).	Семинар	1. Актуальні проблеми філософії ХХ-ХХІ століть: навч.посібник/І.В.Карівець, В.Л.Петрушенко, С. М. Повторева і ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця. – Львів: Видавництво Львівської політехніки,2021. –С.134-151. 2. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія.–К.,1996.–С.199-221,336-368. 3. Бистріцький Є. Феномен особистості//Філософська і соціологічна думка. 1989.–№8. 4. Володимир Рижко.Воля (свобода) як феномен людини: про концепцію В.І.Шинкарука//Філософсько-антропологічні читання: творча спадщина В.І.Шинкарука та сьогодення(до 80-ліття від дня народження).Частина 1./36. наук. праць. Філософські діалоги'2010.–К.,2010.–С.92-102. –Режим доступу: http://www.filosof.com.ua/Filos_dialogy/Vyp_4.pdf 5. Грін Т.Г. Про різні значення слова свобода у зв'язку з волею та моральним поступом людства//Лібералізм.Антологія.–К., 2002.–С.441-458. 6. Джуль В. Термінологічна плутанина в сучасній українській думці як вияв концептуальних суперечностей у тлумаченні особи// Тези зв.наук. конф. філос.фак. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – Вип.4. – С.31-36. 7. Джуль В.В. Зміст християнського (неотомістичного) і філософського розуміння особи// Тези зв.наук.конф. філос.фак. – Вип.7. – Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – С.28-33. 8. Джуль В.В. Чи є сучасним Северин Боецій або Боецій “як ключ” до розуміння процесу самоідентифікації особи // Тези зв.наук.конф. філос.фак.– Вип.10– Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 9. Джуль.В. Концептуальні суперечності у тлумаченні особи як вияв сучасної української думки//Тези зв.наук.конф. філос..	4	Згідно розкладу занять

			<p>фак. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. Вип.5. – С. 28-32.</p> <p>10. Євген Андрос.В.І.Шинкарук як ініціатор антропологічного повороту в українській філософії ХХ сторіччя// Філософсько-антропологічні читання: творча спадщина В.І.Шинкарука та сьогодення(до 80-ліття від дня народження).Частина 1./Зб. наук. праць. Філософські діалоги'2010.–К.,2010.–5-14. –Режим доступу: http://www.filosof.com.ua/Filos_dialogy/Vyp_4.pdf</p> <p>11. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук.–Мюнхен-Львів, 1995.–Р.2.</p> <p>12. Людина в цивілізації ХХІ століття:проблема свободи/В.Г.Табачковський, М. О. Булатов, Т.В.Лютий , Г.І.Шалашенко, Є.І.Андрос, А.М. Дондюк, Г.П.Ковadlo, Н.В.Хамітов, О.А.Ярош, В.П.Загороднюк.–К.: Наукова думка, 2005.–Р.П.</p> <p>13. Філософія:світ людини. Курс лекцій:навчальний посібник/Табачковський В.,Булатов М. і ін.–К.:Либідь, 2003.–Теми:10;15.</p>		
10-й 2год	Тема..№5. Філософський аналіз пізнання. 1. Особливості філософського підходу до аналізу пізнавальної діяльності. 2.Пізнавальні здатності людини.	Лекція	<p>1. Гжегорчик А. Життя як виклик. Вступ до раціоналістичної філософії. Варшава-Львів,1997.–Р.4.</p> <p>2. Декарт Р. Роздуми про метод.–К.,2003.–С.23-35, 56-70.</p> <p>3. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу.–Р.9.</p>		Згідно розкладу занять
9-й 2год	<i>Тема 5.Гносеологія.</i> 1. Онтологія і гносеологія. Суб'єкт і об'єкт пізнання. 2. Проблема предмету і джерел пізнання. 3. Форми чуттєвого і раціонального пізнання. Роль інтуїції в пізнанні. 4. Поняття знання і його види. Особливості повсякденного знання. 5. Істина і фальш. Класична і некласичні теорії істини. Критерії істини.	Семинар	<p>1. Актуальні проблеми філософії ХХ-ХХІ століть: навч.посібник/І.В.Карівець, В.Л.Петрушенко, С. М. Повторєва і ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця. –Львів: Видавництво Львівської політехніки,2021.–С.40-68.</p> <p>2. Петрушенко В.Л.Філософія:Курс лекцій.Навч.пос.К.-Л.,2001.–С.328-343.</p> <p>3. Скотний В.Г. Філософія: історичний і систематичний курс.–К.: Знання України,2005.–С.254-273.</p> <p>4. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук.–Мюнхен-Львів, 1995.–Р.8.</p> <p>5. Філософія. Курс лекцій.–К.,1994.–Лекції 20-22.</p> <p>6. Філософія/ За ред. Г.Заїченка та ін.–К.,1995.–Р.11.</p> <p>7. Філософія: Підручник/Бичко І.В. та ін.–К.:Либідь,2001.–10-12.</p> <p>8. Джунь В.В.Чому детальний аналіз повсякденного знання і пізнання не є виявом банальності // Тези зв. наук. конф. філос. фак.. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. Вип.6. – С. 33-38.</p>	4 Виконання тестових завдань	Згідно розкладу занять

12-й 2год	Тема №6. Наукове пізнання. 1. Епістемологія і гносеологія. Наука як спеціалізована форма пізнання. 2. Рівні наукового пізнання. 3. Проблема істини в науці.	Лекція	1. Гудінг Д., Леннокс Дж. Людина та її світогляд: у пошуках істини і реальності. – Київ, 2006. – Т. 2. – Р. 7-10. 2. Дерріда Ж. Структура, знак і гра в дискурсі гуманітарних наук // Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – С. 457-477. 3. Кримський С. Б. Наукове знання і принципи його трансформації. – К.: Наукова думка, 1974. – 205 с. 4. Наукова методологія та її рівні // Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки. – Львів, 2006. – С. 29-43.		Згідно розкладу занять
11-й 2год	Тема №6. Епістемологія. 1. Гносеологія і епістемологія. Наука як спеціалізована форма пізнання і як сфера суспільної діяльності. 2. Рівні наукового пізнання та критерії їх розрізнення. 3. Метод і методологія. Багаторівневість методологічного знання. 4. Засади та форми наукового пізнання. Місце мовознавчих наук у життєдіяльності суспільства.	Семинар	1. Актуальні проблеми філософії ХХ-ХХІ століть: навч. посібник / І. В. Карівець, В. Л. Петрушенко, С. М. Повторева і ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. – С. 40-68; 209-231. 2. 3. Бичко І. В., Бойченко І. В., Бойченко М. І. Філософія. Підручник. – К., 2001. – Тема 12. 4. Гайденок П. П. Еволюція поняття науки (XVII-XVIII вв). – М.: Наука, 1987. – 447 с. 5. Кримський С. Під сигнатурою Софії. – К., 2008. – Р. III-IV. 6. Л. Рижак. Філософія як рефлексія духу. – Львів, 2009. – Розділ 10-11. 7. Мічіо Кайку. Візії: Як наука змінить ХХІ сторіччя. – Львів, 2004. – 544 с. 8. Петрушенко В. Л. Філософія: Курс лекцій. Навч. пос. – К.-Л., 2001. – Тема 14 (14.4-14.5). 9. Поль де Ман. Опірність теорії // Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – С. 478-494. 10. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: панорама новітньої науки. – К., 1998. – Ч. 1. – Р. 2. – С. 35-55. 11. Скотний В. Г. Філософія: історичний і систематичний курс. – К.: Знання України, 2005. – Ч. II, Р. 6 (С. 378-399). 12. Філософія / За ред. Т. Заїченка і ін. К., 1996. – Р. 11. – § 2. 13. Конспект авторської лекції.	4 Виконання тестових завдань	Згідно розкладу занять
14-й 2год	Тема №7. Суспільство як предмет філософського дослідження. 1. Загальні зауваження. Суспільство як предмет філософського пізнання. 2. Основи суспільства. 3. Структура суспільства та форми регуляції суспільних відносин.	Лекція	1. Поппер К. Відкрите суспільство і його вороги. – Т. 2. – К., 1994. – С. 241-281. 2. Валіцький А. Марксизм і стрибок у царство свободи. Історія комуністичної утопії. – К., 1999. – Р. VI. – С. 442-494. 3. Франко І. Мислі о еволюції в історії людськості // І. Я. Франко. Твори в 50-и томах. Т. 45. – К.: Наукова думка, 1986. – С. 76-139.		Згідно семестрового плану

			4. Гадамер Г.-Г.Истина і метод.-К.,2000.-С.133-140,167-179.		
13-й 2год ;	<i>Тема №7.Філософія суспільства.</i> 1. Суспільство як об'єкт філософського аналізу. Індивідоцентризм і соціоцентризм. 2. Основи суспільства: природні, економічні, духовні. 3. Структура суспільства і регуляція суспільних відносин. 4. Політика і держава як форми регуляції суспільних відносин.	Семінар	1. Актуальні проблеми філософії ХХ-ХХІ століть: навч.посібник/І.В.Карівець, В.Л.Петрушенко, С. М. Повторева і ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця.-Львів: Видавництво Львівської політехніки,2021.-С.152-168. 2. 3. Андрущенко В.П., Михальченко М.І.Сучасна соціальна філософія. <i>Курс лекцій.</i> -К.,1998.-368с. 4. Петрушенко В.Л. Філософія:Курс лекцій.Навч.пос.-К.-Л., 2001.-С.370-377. 5. Рижак Л.В.Філософія як рефлексія духу.Навч.пос.-Львів,2009.-Р.15. 6. Скотний В.Г. Філософія: історичний і систематичний курс.-К.: Знання України, 2005.-С.274-297. 7. Філософія.Курс лекцій.-К.,1994.-Лекції 23;25-27. 8. Філософія// За ред.Г.Заїченка та ін.-К.,1995.Р.13;14. 9. Філософія:Підручник/Бичко І.В.,Бойченко І.В. та ін.-К.:Либідь,2001.-408с.-Р.4. 10. Конспект авторської лекції.	8	Згідно розкладу занять
16-й 2год .	<i>Тема №8.Філософія історії.</i> 1.Загальні зауваження. 2.Метології дослідження історії. 3.Філософія історії і сучасність.	Лекція	1. Тойнбі Арнольд Дж. Дослідження історії.-У 2 т.-К.:Основи, 1995. 2. Поппер К.Відкрите суспільство і його вороги.Т.2.-К.,1994.-С.281-320. 3. Шпенглер Освальд. Закат Європы.В 2.- т. Т.1М.: Мысль, 1998.-538с.		Згідно розкладу занять
15-й 2год .	<i>Тема №8.Філософське розуміння історичного процесу.</i> 1.Людина і історія. Історія суспільства як предмет філософського пізнання. 2.Класичний етап розвитку філософії історії: прогресистський, регресистський та циклічний напрями. 3.Некласична філософія історії: формаційна, цивілізаційна, стадійна	Семінар	1. Актуальні проблеми філософії ХХ-ХХІ століть: навч.посібник/І.В.Карівець, В.Л.Петрушенко, С. М. Повторева і ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця.-Львів: Видавництво Львівської політехніки,2021.-С.204-208. 2. Андрущенко В.П.,Михальченко М.І.Сучасна соціальна філософія. <i>Курс лекцій.</i> -К.,1998.Р.V. 3. Бойченко І. В. Філософія історії. <i>Підручник.</i> -К.,2000.-723с. 4. Петрушенко В.Л.Філософія. <i>Навч.посібник.</i> -К.-Л.,2001.-Тема 15. 5. Філософія. <i>Підручник/Бичко І.В.,Бойченко І.В. та ін.-К.,2001.-Р. V.</i>	8	Згідно розкладу занять

	<p>моделі. 4. Проблема сенсу історії. 5. Сучасні підходи до філософії історії.</p>				
	<p>Тема 9.Філософське вчення про вартості. 1.Виникнення проблематики вартостей та їх визначення. 2.Структура вартостей.Вартості і дійсність. 3.Здійснення вартостей в індивідуальному та суспільному житті. 4.Умови реалізації вартостей у сучасному житті(А.Гжегорчик).</p>	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук.–М-Л., 1995. 2. Скотний В.Г. Філософія: історичний і систематичний курс. - К.: Знання України, 2005. 3. Гжегорчик А. Життя як виклик. Вступ до раціоналістичної філософії.–Варшава-Львів,1997.–Р.5, Ч.2.–Р.6. 4.Цінності як експлікація воління (волюнтативна природа аксіологічного дискурсу)//Пролеєв С.В. Метафізика влади.– К.,2005.–С.155-165. 		
	<p>Тема 9.Аксіологія. 1. Онтологія і аксіологія. Основні теорії вартостей. 2. Поняття і структура вартостей. Проблема срархії вартостей. 3. Істина, добро, краса як вартості і їх роль у самовизначенні особи. 4. Онтологічні і аксіологічні функції праці. Службова роль праці стосовно інших вартостей. 5. Щастя як органічний вияв екзистенції людини.</p>	Семинар	<ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальні проблеми філософії ХХ–ХХІ століть: навч.посібник/І.В.Карівець, В.Л.Петрушенко, С. М. Повторєва і ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця. – Львів: Видавництво Львівської політехніки,2021.–С.124-130. 2. 3. Кондзьолка В.Платон:філософія добра//Платон. Діалоги.–К.: Основи,1995.–С.5-19. 4. Кримський С. Феномен мудрості у творчості Григорія Сковороди//Вісник НАНУ,№12,2002. –С.–42-46. 5. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук.–М-Л., 1995.–Р.9. 6. Содомора А.На дорозі до себе самого// Сенека.Моральні листи до Луцилія.–К.:Основи,1996.–С.3-35. 7. Філософія/За ред.Г.Заїченка і ін.–К.,1995.–Р.18. 	8	Згідно розкладу занять
	<p>Тема №10.Філософія культури. 1. Філософія і культура: розуміння культури. 2.Проблема типології культури. 3.Структура культури. 4.Культура і цивілізація.</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Гжегорчик А. Життя як виклик. Вступ до раціоналістичної філософії.–Варшава-Львів,1997. 2. Гейзінга Й. Homo Ludens. Досвід визначення ігрового елемента культури.–Київ:Основи,1994.–250с. 3.Феномен української культури:методологічні засади осмислення/НАН України,Інститут філософії;відпов.ред. В.Шинкарук,Є.Бистрицький.–К.:Фенікс,1996.–477с. 4. Огієнко І. Українська культура.Коротка історія культурного життя українського народу.З малюнками і портретами українських культурних діячів:курс, читаний в 		

			Українським Народнім Університеті/Репр. відтворення вид.1918 р.-К.:Абрис,1991. –272 с. 5. Барт Р. Від твору до тексту//Слово.Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст./За ред.М.Зубрицької.–Львів:Літопис,1996.–С.378–384.		
	<i>Тема №10. Філософське розуміння культури.</i> 1. Культура як здійснення вартостей. 2. Основні теорії культури. 3. Проблема повноти культури в структурі культури. 4. Культура та цивілізація, критерії їх розрізнення. Футурологічні концепції ‘суспільства культури’.		1. Актуальні проблеми філософії ХХ–ХХІ століть: навч.посібник/І.В.Карівець, В.Л.Петрушенко, С. М. Повторева і ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук І. В. Карівця. –Львів: Видавництво Львівської політехніки,2021.–С.187-197. 2. Андрущенко В.,Михальченко М.Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій.–К.,1996.–Р.IV. 3. Голіченко Т.С.Слов’янська міфологія та антична культура.– К.:Наукова думка,1994.–92с. 4. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук.М-Л., 1995.–Р.9. 5. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури.–Київ: Обереги, 1992.–80 с. 6. Мірчук І. Історія української культури//В. Петров, Д. Чижевський, М. Глобенко, Іван Мірчук.Українська література.Мюнхен-Львів:УВУ,1994.–С.243–374. 7. Павлишин М. Канон та іконостас.–К.:Час 1997.–Ч.1.–С.43-330. 8. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу.–Р.17(С.568-602). 9. Філософія/За ред.Г.Заїченка і ін.–К.,1995.–Р.16. 10. Філософія:світ людини.Курс лекцій/За ред.Табачковського В. Г.,Булатова М. О.,Хамітова Н. В.).–К.,2003.–С.15-36.	8	
16/16				58	